

احزاب سیاسی

وانقلاب روسیه

مقدمه

یکی از دوستان دانشمند بندۀ را اخیراً مسافرت اروپا پیش آمد و هنگام حرکت از ایشان تمنا کردم که راجع باحوال و اوضاع سیاسی روسیه اگر کتب و رسائلی یافت برای توسعه فکر و اطلاعات بندۀ که در صدد تحصیل اصول اجتماعی بودم ارسال فرماید خوشبختانه استدعای بندۀ فراموش از خاطر محترم شان نگشته ویس از چندی بتناوب رساله هائی که کاملاً مرضی میل و خواهشمند بود فرستاده و اینجانب را رهین منت‌های خود نمود

یکی از آن کتب مرسوله که بقلم ژ (دمورنی) مامور سیاسی فرانسه در روسیه نوشته شده و در آن بطور موجز و جامعی موجبات تشکیل احزاب سیاسی و مردم هریک و تاریخ و فلسفه تأسیس آنها و ترقی و تکامل بعضی واقع راض بعضی دیگر باذکر دلیل جمع‌آوری گردیده جالب توجه اینجانب نشد و مبادرت به ترجمه آن نمودم و اینک که در معرض مطالعه هموطنان عزیز میکذارم اگر در نظر بعضی از ارباب اطلاع خلافهای در آن دیده شود و یا بیانات خارج از حد نرا کنی ملاحظه گردد مسئولیت بر عهده نویسنده کتاب است (دکتر حسینقلی قزل ایاغ)

قسمت اول

(احزاب سیاسی قبل از انقلاب)

(طبقات اجتماعی در رژیم قدیم)

(کاترین دوم) طبقات مختلفه اجتماعی روسیه را در دستورالعمل

مشهور هزارو هفتاد و شصت و هشت چنین تعریف کرده

اول طبقه نوبلس یا الشراف است که از صنوف ممتازه و صاحبان

درجه و نشان و افتخار تشکیل یافته

دوم طبقه بورزووا یا شهری است که سکونت در شهرها دارند

و حرفه آنجا تجارت و صناعت و علوم است

سیم طبقه زارعین که نصیب و قسمتشان در قراء و قضای

زندگانی کردن وزراعت در اراضی نمودن و از نمره کار خودبهره

و غذا دادن بمردم است

« نوبلس یا رتبه شرف »

پس از دوره سلطنت پطر کسیر باب دخول درسلسله اشرافیت

بروی شهریهائی که بدرجه صاحبمنصبی درقشون یا برتبه مهمی در

ادارات دولتی رسیده‌اند باز گشت، اما این طرز نوبلس جدید‌همیشه

ارثی نمی‌بود بلکه امتیازات محدود داشت

در تحت تأثیر بعضی شرایط این شرافت شخصی نمی‌توانست

تبدیل بشرف ارثی گردد . - این طبقه وزمرة‌اند که در حیات

سیاسی روسیه قدیم مدخلیت مهمی داشته و استفاده کاملی ازسلطنت

مستقله مستبدة می نمودند

از ابتدای ایجاد این طبقه بنده «نوبلس» از ادای هنر نوع عوارض و مالیات معاف بود . — در دوره پطر سیم از خدمات اجباری در نظام و از تبیه و عقوباتی جسمانی نیز معاف گردید نوبلس حق انتخاب منزل از روی اختیار واخذ پاپرت مادام العیات و ارتقای رتبه استثنائی در ادارات داشت نوبلس می‌توانست داخل درا فواج گارد یا جزو صاحب منصبان بحری بشود و با طریق ممتازی در بعضی مدارس پذیرفته گردد نوبلس دارای امتیازات و اعتیارات سیاسی بسیار مهم بود چنانچه در هر حکومتی اشراف یک اتحادیه حرفتی و صنفی تشکیل داده بودند باسم مجتمع نوبلس و مبعوثین نوبلس و مارشالهای نوبلس این تشکیلات خیلی منظم بود و اگر فردی از اعضاء خبط و تقصیری در سیاست مرتكب می‌باشد آنها نسبت باوسخت می‌گرفت و نسبت به تقصیر گاهی هم مجازات و عقوبت در کار بود چنانچه چندین مبعوث نوبلس دومای اول ازان جمله «مورم تریف» محکوم شدند بجزم اینکه انتشار نامه (ویز گرا) بدون تحصیل اجازه و مشورت با دیگران امضا گرده بودند و آنها را از مجتمع نوبلس بیرون گردند ریاست مجتمع نوبلس بamarshaliyah نوبلس بود رفتار و قوه سیاسی اینها در شعب مختلفه ادارات و حتی در «زمستوسها» محسوس بود «مقصود از زمستوس فلاحين است»

نوبلس دارای این مزیت و امتیاز بود که در موقع ضرورت مدد از خزانه دولت می‌طلبید و یک بانک مخصوص منافع آنان را حفظ می‌کرد .

این امتیازات باعث شد تا ارتقای باتمام معانی بعد از انحلال دومای اول غود نمود «نوبلس» باستعانت و تشکیلات قویه خود یک تفویض و تأثیری در سیاست عمومی روسیه تحصیل کرد شورای عمومی نوبلس عامل قوی در سیر فهمتگرانی وی تیجه و عقیم کردن عده زیادی از رiform های آزادی بود نمایندگان نوبلس در شورای مملکتی جزو نهایت دست راست بودند در بحران سیاسی ۱۹۱۵ هنگام سقوط (سوخومیلوف) و گور میگین رئیس وزراء «استروگوف» رئیس شورای نوبلس حکومت را مجبور نمود که هیچگونه اجازه در طبع حیران و مجلات و اوراق دیگر به آزادی خواهان ندهد در ۱۹۱۶ شورای اشراف در زیر فشار حوادث که در ۲۷ کار انهدام واقراض سلطنت مستبدہ بود حس کرد که خطر عظیمی باتمام قوا گریانش را گرفته ولی برای چاره کردن دیر بود - بورژوازی پارتی سرمایه داری -

طبقات متعدده بورژوازی در نتیجه رiform ها و تبدلات مختلفه نیمه ثانی از قرن نوزدهم با یکدیگر مخلوط گشته ولی روزهای قبل از انقلاب فقط مقسم بسه طبقه بوده‌اند اول بورژواهای افتخاری و اولادان اشراف غیر ارمنی و کشیشها دوم تجار و کسبه درجه اول و دوم و سوم با امتیازات مخصوصه پهلو درجه سیم کسانیکه جزو هیچیک از طبقات سه‌گانه «کانزین» محسوب نمی‌شدند

فلاحین

طبقه فلاحین تشکیل انجمن های داده بود که تا ۱۹۰۳ اجتماعاً مسئول پرداخت مالیات بخزانه دولت بودند و این انجمنها بودند که اراضی متعلقه به امپراتور را متناوباً یعنی زارعین برای کشت و زرع قسمت می نمودند

اعضاء این انجمنها عبارت بودند

اولاً از کمیس‌ها (مجتمع ملائین) و مبعونین (والست) هایانیا از حکام بلدی

ثالثاً از ادارات و لست‌ها (متقدین)

کمیس‌های انجمنهای فلاحین عهده دار تقسیم اراضی یعنی زارعین و تدارک بودجه و حل مسائل خانواده و انتخاب نماینده بودند فلاحین محکم مخصوصه میداشتند که موافق عادات هرجایی قضاؤت می گردند

مؤسسات فلاحین دچار تفتیش سخت از طرف حکومت ایالتی بودند و اعضاء این تفتیش از سنه ۱۸۸۷ عبارت بودند از رؤسای فلاحین که از یعنی اشراف ارنی آن ناحیه انتخاب میشدند و در آن واحد دارای شغل اداری و قضائی بودند این مفتشین می توانستند بارای مخالف قطعیات کمیس‌های فلاحین و مبعونین و لست‌ها را باطل کنند و بامیل خاطر اجزا و اعضاء تشکیلات و ادارات فلاحین را منفصل کنند و قادر بودند پنج ماه از آنها بجریمه کرته و بایک سال هم آنها را حبس کنند . اغلب این احکام هم بدون استیناف بود تا

صدر فرمان دولتی ۱۱ ماه اوت ۱۹۰۴ بعضی تقصیر و جنایاتی که از دهقانان سر میزد منتهی بسیاست و تنبیه جسمانی میشد. تا پنجم اکتبر ۱۹۰۶ فلاخین حق نداشتند با اختیار انتخاب مسکن و مأوا برای خود بگشته و نیز پاسپورت دائمی بانها داده نمیشد. مفتشین مامور بودند که در مرافعه های کوچک بین انها قضاوت هم بگشته استبداد و طرز رفتار و سلوك این مفتشین ایجاد اختلاف شدیدی بین آنها و فلاخین تولید کرده بود. عزل این مفتشین و اسقاط و الغاء این اختیارات چندین بار از دوماهها تقاضا شد و تا در موقع انتخابات دو ماهی اول فلاخین یک طبقه علیحده شمرده میشدند. قانون سیم ژوئن ۱۹۰۷ نماینده ا nehارا محدود کرد و برای سهولت امر انتخابات و بیشرفت امر حکومت بانها اجازه داده بود که از متمولین و طرفداران رئیس حاضره انتخاب کنند در نزمستوشهای فلاخین یک نفر نماینده مخصوص می داشتند

کارگزاران فنی

بعد از جنبش و هیجانهای اقلابی و اجتماعی ۱۹۰۵ مسائل کارگر موضوع ومطرح گشت. سابقاً قانون روسیه انهارا بنام اخوان صنفی که یک نوع اختیاراتی در امور خود داشته باشند با حق فرستادن نماینده یکی از شوراهای ذکری کرده بود اما از هفته نظر وضعیت اجتماعی اعضاء این اخوان صنفی متمایز از بورژواها نبودند از ۱۹۰۵ به بعد کارگران ذیحق گشتهند که تشکیل طبقه داده و نماینده به دوما و سایر تشکیلات ملی ازین خود بفرستند.